



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac  
Limitationibvs**

**Dueñas, Pedro**

**Venetiis, 1566**

Regvla CCCXXXVII.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

celvij. & eam limitat quatuor modis tex. in d.l. si pro ea. & tri-  
 bus modis limitat tex. in d.c. si. & ibi gl. in verbo, si diu. addit aliū  
 casum. Quatuor etiam casus ponit glo. in §. si quid autem. in verbo,  
 soluerit. Institi. de fideiussor. Quinque casus ponit glo. in d.l. Luctus  
 Titius. in verbo condemnatur. Alios quatuor casus ponit tex. in  
 d.l. vij. fori: & ibi Montal. in glo. addit alios quatuor casus. Quin-  
 que casus ponit text. in d.l. xij. titul. xij. par. v. & ibi Montal. in  
 glo. addit alios tres casus. Octo limitationes ad hanc regul. ponit  
 Manth. de Affi. in consti. Neap. lib. 3. rub. xij. nu. 11. Et tredecim  
 ponit Hippo. in repe. Rub. ff. de fideiussor. nu. 216. Ac quinq; mo-  
 dis limitat Ioan. Cora. in repe. l. frater a fratre. §. quæsitum est. num.  
 98. ff. de condit. indeb.

REGVLA CCCXXXVII.

FIDEIUSSOR soluens pro Reo, habet contra eum mandati  
 actionem. Hanc regul. probat text. in §. si quid autem. Institi. de  
 fideiussor. & in l. si fideiussor. C. manda. & in l. ex mandato. §. j. &  
 in l. inter causas. §. is qui. ff. eo. & in c. ij. & iij. de fideiuf. De iure re-  
 go probatur in l. 8. ti. 18. h. 3. fori: & in l. xj. & xij. par. v. Circa quæ  
 regulam vide vltra Doct. in supra dictis locis. Docto. in l. semper. ff.  
 de reg. iur. Ludo. Bolo. in repe. rubricæ. nume. 21. ff. si cer. pera. &  
 Antonium de Perrucia in repe. l. j. nn. 187. ff. de iureiurand. Ratio  
 istius regulæ est: quia fideiussor videtur habere mandatum a Reo  
 de soluendo, vt in l. indebitam. ff. de cond. indeb. cū enim Reus man-  
 dasset sibi. vel passus est vt fideiubeat. videntur & alia mandata  
 que sequuntur, vt in l. qui procuratorem. ff. de procur. & glo. in d.l.  
 indebitam.

1 Amplia primo hanc reg. siue fideiussor sponte soluerit, siue co-  
 actus per iudicem, vt in l. idem quoque. §. fideiussores. ff. manda. etiā  
 si talis solutio coacta esset indebite facta. Ita tenet Bal. in l. vendi-  
 tor. §. solet. per illum tex. ff. de hæred. vel act. vendita. vbi dicit, qd  
 fideiussor iniuste condemnatus qui fecit quicquid potuit ne condē-  
 naretur, habet actionem contra principalem debitorem pro quo fi-  
 deiussit. nam satis est ei quod fuit condemnatus sine dolo suo: &  
 in totum istud negotium principaliter pertinet ad debitorem. idem  
 firmat Abb. in cons. lx. incipi. quoniam satis abunde col. j. vol. i. vbi  
 dicit qd hoc probatur in l. exceptiones. ff. de exceptio. & hanc opi-  
 nem tenet ibi Bar. adducit etiam tex. iuncta glo. in verb. iudicium. in l.  
 nam & Seruius. ff. de nego. gest. facit quod not. Hippo. qui hoc tenet  
 in repe. rub. de fideiuf. nu. 186.

2 Amplia secundo, vt non solum talis fideiussor habeat actionem  
 contra principalem ad recuperandū debitū principale, verum etiā  
 ad recuperandum damna & interesse. Ita expresse tenet Abb. in d.  
 cons. lx. col. j. vbi dicit, qd fideiussor potest agere contra manda-  
 torem seu fideiussorem: nedū pro sorte principali quā pro eo soluit,  
 sed

quando  
 fideiussor  
 traueit  
 l. modo  
 e bene-  
 bali, si  
 potest  
 n valet  
 procedit  
 us: se-  
 nto, nā  
 m, vel  
 . vendi  
 octo. de  
 vxorij,  
 repetitio  
 exortem.  
 orio ex-  
 ij. inci-  
 expres  
 bitor fi-  
 usor nō  
 oteit co-  
 sq; alia  
 Bal. in  
 tur Bar  
 l. na. n.  
 fideiussor  
 est obli-  
 & non  
 deiusso-  
 nu. 209  
 debita  
 ex. in l.  
 si. de fi-  
 i: & in  
 ra dictis  
 fideiussor  
 in reg.  
 lyij.

D. Petri Duen.

sed etiam ad damna & interesse. Pro qua opin. est tex. in c. perone. in vers. alioquin de fideiuss. & facit quod habetur in l. inter cas. in §. impendia. & in l. quæ mutuum. in §. ff. manda. & ita tenet Bal. in l. constitutionibus. C. de vsur. Hippoly. vbi hoc declarat. in repe. d. Rubr. num. 191. De iure regio est tex. pro ista opinione in l. xj. tit. xvij. libr. iij. fori.

- 3 Amplia tertio in tantum procedere supradictam regulam, quod si principalis negauerit fideiussorem fideiussisse pro eo de mandato suo, & fideiussor contrarium probauerit, poterit recuperare a principali debitum duplicatum. Ita probat tex. in d. l. xj. tit. xvij. libr. iij. fori.
- 4 Amplia quarto ad eod. procedere, quod sufficit confessio creditoris dicentis sibi satisfactum esse a fideiussore, ad hoc, ut ipse fideiussor possit agere contra principalem. Ita expresse tenet Bar. per quatuor fundamenta de quibus ibi per eum, in cons. clx. incip. titius promissit. & ibi Additionator eius. Sal. Pau. de Castr. Roma. nu. 1. Alex. & las. nu. 9. in l. duobus reis. in §. j. ff. de iureiur. & ibi Pan. de Cassi. dicit, quod ita consuluit in ciuitate Florentiæ: motus ex fundamentis Bar. in d. suo consilio: & motus etiam ex eo quod voluit Barto. in l. asiduis. C. qui potiores in pignor. habeant. vbi dicit, quod mulier quæ solum habet instrumentum confessionis dotis, potest agere contra tertios possessores bonorum, sicut si instrumentum contineret veram numerationem: quamuis glo. ibi teneat contrarium. Et pro hac parte consuluit Fran. Tigrinus, ut referunt Alex. & las. in d. l. duobus. & refert etiam Alexand. ibi, se pro hac parte bis consuluisse. & ita consuluit in cons. xc. nu. 3. vol. iij. & in cõ. cxxij. vol. vj. Cæpol. in cons. xij. in consiliis ciuil. Dec. in l. ij. in §. si ff. de cons. pet. & in cons. ccccxiiij. nu. 6. Matth. de Affli. in deci. Neap. nu. 3. & in deci. xciiij. nu. 3. dicit, quod ita communiter tenentur: & in decis. cl. nu. 35. & hanc opinionem veriore & communiore esse firmat Hippo. in repet. d. Rub. nu. 265. Eandem opi. tenet Fel. in c. si cautio, nu. 89. de fide instr. Tiraquell. in tract. de vtroque retractu: in tit. de retractu (Lignagier.) glo. xvj. nu. 84. & in tit. de retractu conuentio. glo. vj. nu. 17. Alciat. in l. solutionis. ver. in si. ff. de verb. signifi. & in l. j. in si. C. de transact. & hæc est vera & communis opinio, ut supra dixi. Licet aliter teneat glo. quam ibi sequitur Bart. sibi met. contrarius, in l. duobus reis. in §. in fideiussore. in verbo, solutionis. ff. de iureiur. & in l. & per iusturandum. in §. antepenul. ff. de acceptila. & in l. cum filius. in si. prin. ff. de verb. obliga. & in l. reos. in v. q. ff. de duobus reis. Roma. in l. prædia. ff. de acqui. posses. Fulgo. in d. l. duobus reis. Carol. Molinæ in adicio. ad Alex. in d. cons. xc. nu. 3. vbi refert Alexand. in aliquibus consiliis tenere hanc secundam opinionem.
- 5 Amplia quinto, quod si prædictus fideiussor est de iudicato soluendo postquam executio facta est contra eum & soluit pro principali, ipse etiam viam executiuam habet contra principalem: & potest contra

contra eum agere via executiua, & impettare executionem sine processu ordinario. Casus est valde singularis in l. si. in si. C. de vsu rei iudic. ibi, quia per medium fideiussorem statim pecunias persolueret compellebatur, & ibi, & ipse reum coercerat ad inuitam solutionem, ita tener Bar. Bal. & Ang. ibi. Bar. & Ang. in l. j. in si. ff. iudica. solui. Hippoly. in repeti. Rubri. ff. de fideiussor. nu. 362. Roderi. Xua rez. vbi hoc notat, declarat, in l. i. j. tit. (de los emplazamientos.)

lib. ii. for. §. sed pone quæstionem. nu. 22. fol. r87. col. ij. **¶** Amplia sexto, vt fideiussor possit soluere de bonis, & substantia ipsius rei pro quo fideiussit. Ita probat text. notabi in l. si procurator rem. in §. si ignorante. ff. manda. ibi, ex substantia debitoris soluetur, & ibi Bar. illi text. ad hoc notat. & in Auth. qua in prouincia. in si. C. vbi de crimi. agi oportet. facit etiam text. in Auth. si capiu. C. de epis. & cler. vbi eleganter dicit text. quod ille qui alium redimit, si habeat de suo, ponat de suo: alias potest vendere bona redimendi causa istius capiu. Per quem text. ibi Bal. nu. 6. dicit & limitat supra dictam ampliationem esse veram, quando fideiussor non habet unde soluat: & timet ne ponatur in carcere, nã tunc potest vendere bona principalis & satisfacere, vt in d. §. si ignorantes, sed si fideiussor esset soluendo, non potest vendere bona principalis, quod dicit esse notandum ad limitationem text. in d. §. si ignorantes, & ita hanc ampliationem intelligit Roderi. Xua rez. in d. l. j. tit. (de los emplazamientos) lib. ij. for. in §. sed pone quæstionem. nu. 25. Hippoly. in d. repe. Rubri. ff. de fideiussor. nu. 364.

**¶** Limita primo hanc regulam, quãdocunque fideiussor pro inuito fideiussit. Vt in l. si remunerandi. in §. si passus, & in l. si procurator. ff. manda. De iure regio probatur in l. xii. tit. xii. partita v.

**¶** Limita secundo, quando quis fideiussit animo donandi. Vt in d. §. si passus. Et probatur de iure regio, in d. l. xii. tit. xii. par. v. Et tunc licet exceptiones, & nonnulla commoda competant fideiussori ex persona rei l. ex persona. ff. de fideiussor. & l. tam mandatori. C. de iur. hoc tamen casu non proderunt nisi specialiter aliud esset statutum, vt probat text. qui etiam probat hanc limitationem, & ibi glo. in l. quod dictum. ff. de pact. & ita per supra dict. text. hanc limitationem Lud. Boio. in repeti. Rubri. ff. si cert. per a. nu. 21.

**¶** Limita tertio, quãdocunque fideiussor fideiussit in rem suam. Vt probat text. in d. l. si remunerandi. in §. si passus. ibi, ad suum negotium gerens. Exemplum: quando quis fideiussit pro suo procuratore in iudicio, qui postea fuit cõdemnatus, & pro eo soluit, vt per glo. ibi. Et ratio quare tunc non repetat est, quia sua nõ interest: nam ipse principalis tenebatur procuratori, si ipse procurator soluisset de suo: ideo non potest habere regressum contra procuratorem, argu. eius quod dicitur in l. vendicantem. C. de iudicio. De iure regio probatur in l. xii. tit. xii. par. v.

**¶** Quarto limita, si hoc actus sit vt non agat: puta quia periculo suo fideiussit. Vt in l. si remunerandi, in §. Maurus. ver. Marcell. ff. manda.

- 5 Quinto limita, si quis fideiussor ad instantiam eius qui promissit aliquid contra bonos mores: pura facere furtum, aut aliquid damnatum dare: nam tunc licet fideiussio non teneat, ut in l. si a reo in ff. de fideiussor. tamen si soluat non potest repetere. Ut in §. illud Insti. manda. & in l. si remunerandi, in §. rei turpis. ff. eo. tit. De iure regio rex. in l. xxv. tit. xij. par. v.
- 6 Sexto limita, si fideiussor non opposuit exceptionem, quam potuisset opponere: Ut in l. si fideiussor. ff. manda. Solet tamen fieri distinctio an exceptio sit peremptoria, an dilatoria: ut in d. l. si fideiussor, in §. quaedam & latius distinguunt doct. in d. l. si fideiussor. Sali. in l. si pro ea. Comanda. Aretin. in §. si quid autem. Insti. de fideiussori. De iure regio est text. qui probat hanc limitationem in l. xv. titu. xij. par. v.
- 7 Limna septimo, si fideiussor non ostendat reum esse liberatum ex sua solutione, vel caueat de eo defendendo si conueniatur. Ita probat tex. in l. si ex duobus, in §. quoties. ff. iudica. solui. vbi Bar. dicit illum tex. esse notandum ad hoc. Ita in l. additionibus ad Christophorum, in §. si quid autem. Insti. de fideiuss.
- 8 Octavo limita, quodcumque fideiussor soluit ante diem: nam tunc fideiussor non potest agere contra principalem nisi aduentu te die. Ita probat tex. & ibi Bar. per eum in l. si mandauero. tit. in prin. ff. manda. & ita per illum tenet gl. in l. si pro ea. in §. C. eod. titu. De iure regio probatur in l. xviii. in §. tit. xii. par. v.
- 9 Nono limita, vbi cumque fideiussor fideiussit pro aliquo de mandato testatoris: & sic grauat heredem, ut pro aliquo fideiussor: nam tunc intelligitur voluisse, quod si haeres soluat tanquam fideiussor, non possit repetere ab eo pro quo fideiussit. Ita per l. tribus heredibus. ff. de usufruct. ear. rer. que vsu consu. tener Bald. in l. si pro ea. C. manda. & in l. i. in §. ne autem. C. de cadu. tollent. Ang. in l. si quis mandato. ff. de nego. gest. Ludo. Bolo. in repe. Rubr. nu. 24. ff. si cert. per. Ita in liquod dictum nu. 10. ff. de pac. & in l. in debitor. nu. 1. in j. nota. ff. de condi. indebi. & in l. si res obligata. nu. 2. ff. de lega. j. Ripa in l. cu. filio familias. nu. 14. ff. de lega. 2. Roma. in l. imp. dcccv. Didacus de Segura in l. si ex legati causa. nu. 75. ff. de verbo. obliga. Ita vbi sublimat hanc limita, in l. si fideiussor. num. 6. ff. de legat. j. scilicet ut non procedat, quando fideiussio affert magnum damnum ipsi haeredi, per d. Bal. qui hoc tener limitando illum tex. in l. vnica, in §. ne autem. C. de cadu. tollent. & illud dictum Bald. sequitur etiam Anto. de Tremollis in additio. ad practicum Bonzo. cursi: in Rub. quibus modis suo nomine. in prin. numero. 30. fol. 10. vers. aduerte etiam. col. ij.

REGVLA CCCXXXVIII.

FIDEICOMMISSI conditionalis remissio seu renouatio siu plex, ipsam non tollit, nec extinguit fideicommissum. Hanc regula lam

